...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 38 (6228) ФЕВРАЛИИН 24 СУББОТО 1951 он.

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй ... Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

Һунгуулиин бүхы округуудта БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадуудаар коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадууд нэгэн һаналаар һунгагдаба.

Арадбүгэдын депутат агууехэ СТАЛИН мандаха болтогой!

ССР Союзай Сэрэгэй Министр
Советскэ Союзай Маршал А. М. ВАСИЛЕВСКИЙ.

ССР Союзай Уһан-Сэрэгэй Министр
Адмирал И. С. ЮМАШЕВ.

КОММУНИСТНУУД БА ПАРТИЙНАБЭШЭ ХҮНҮҮДЭЙ СТАЛИНСКА БЛОГОЙ ШЭНЭ ИЛАЛТА

...ССР-эй Верховно Соведтэ ...һунгуулиин Центральна ...н мэдээсэл үсэгэлдэр ма...гэдэ тунхаглагдаа һэн. ...-Монголой АССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин ...льна комиссиин мэдээсэл ...р толилогдобо. Һунгалта... гайхамшагта һайхан ...н зүрхэнэй баяр баясхалан, ...омогорхол долгисоон бада... Коммунистнууд ба пар...шэ хүнүүдэй сталинска блок ...алта туйлаа! Республикын ...адай 99,98 процентнь һун...удта хабаадалсажа, тэдэ...54 процентнь Бурят-Монго...ССР-эй Верховно Соведэй ...удта кандидадуудаар дэб...һэн советскэ арадай эрхим ...басагадай түлөө голосова...

...үе сагуудай эгээн эрхим, ...хан хуули — Сталинска ...уциин мүнхэдөө мандаһан ...аран доро үнгэргэгдэһэн ...галтанууд республикын ...дай морально-политическэ ...ые, Ленин—Сталинай пар...рон тэдэнэй нигта жагсаа... орондоо, агууехэ вождь, нухэр Сталиндаа халуун ...ыень толотомо һайханаар ...н харуулба.

...листическэ Бурят-Монго...гагшад республикынгаа за...эдэ органой — Верховно ...й депутадта баллотирова...р зүбшөөлөө үгэһэн Иосиф ...нович Сталинай, тэрэнэй ...ратнигууд В. М. Молотовой, ...аленковой ехын ехэ этигэл ...риень хүндэтэйгөөр харюу...унгуулиин № 16 Паровозо...н, № 12 Железнодорожно ...23 Машина бүтээлгын окру... һунгагшад нүхэр Сталинай, Молотовой ба Маленковой ...гэн хүн шэнгеэр хуу ба... голосуудаа үгөө. Эдэ окру... һунгагшадай зүрхэнэйнь ...нангин һанал бодолые

һунгуулиин № 49 участогай нэгэ һунгагша иигэжэ мэдүүлээ:

—Багша Сталинай түлөө голосовалхадаа, манай арадай зол жаргалай түлөө, эб найрамдалай түлөө, коммунизмын түлөө голосовалнаб. Нүхэр Сталин мандаха болтогой!

Манай арадай жаргалай алтан наран—агууехэ Сталиние, парти ба правительствын хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Молотовые ба Маленковые һунгаха үе наһанай зол хубида хүртэһэн эдэ һунгагшадтай нэгэн адли һанал сэдьхэлтэйгээр республикын бүхы ажалшад һунгаба. Аяар холын Ципикандашье, Орлигтошье, таряалан баян Тарбагатайдашье, малаар элбэг майла талын Боргойдошье нүхэр Сталинай нэрэ, большевигүүдэй парти хододоо, хүн бүхэнөөр дурдагдаа. Сэлэнгын аймагай һунгагша—колхозник бюллетень дээрээ иигэжэ бэшэһэн байба:

—Коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө голосовалнаб. Эдэ хүнүүд партиин, Сталинай хүмүүжүүлһэн хүнүүд гэжэ мэдэнэб. Тиимэ хадаа агууехэ Сталинай түлөө голосовалааб гэжэ баясанаб.

Парти, Советскэ правительство, агууехэ Сталин — эдэ гурбан гүнзэгы удхата ойлгомжонууд бэе бэеһээ таһаршагүй. Советскэ арадай түүхэтэ ехэ илалтануудые эдэ гурбан зоригжуулдаг, эдэ гурбан эмхидхэдэг. Гэрэлтэ һайхан ерээдүй тээшэ, коммунизм тээшэ манай арадые Ленин—Сталинай парти, ажалшадай агууехэ багша нүхэр Сталин гүн ехэ ухаан бодолоороо, асари ехэ ажал оролдолгооро ударидана. Эгээл тиимэһээ Улан-Удын һунгуулиин № 25 участогай һунгагша бюллетень дээрээ иигэжэ тэмдэглээ:

— Жаргалыем олгогшо нүхэр Сталинда, большевигүүдэй партида алдар соло! Илалтаһаа илалтада хүтэлэгшэ агууехэ Сталин мүнхэдөө мандаха болтогой!

Олон мянган һунгагшад республикынгаа Верховно Соведэй депутадуудта кандидадуудай түлөө халуун зүрхэнһөө, арюун һаналтайгаар голосовалхатаяа хамта, өөһэдынгөө һунгамалнуудта захяа заабари, үнэн үгэ хэлэнэ.

—Агууехэ Ленин, агууехэ Сталин шэнгеэр арадай жаргалай түлөө оролдохыень хүсэнэб. Арадаар һунгагдаһанаа бү мартагты! —гэжэ нүхэр Цыремпилоной бюллетень дээрэ бэшээтэй байба.

—Хүндэтэ Леонид Павлович, городойнгоо һалбаралтын түлөө хододоо һаналаа табигты, ажалшадай байра байдалые улам һайжаруулхын түлөө оролдогты!—гэжэ депутадта кандидат нүхэр Сабуровта нэгэ һунгагша захина.

—Үдымнай урда бэедэ бани бии болгохо хэрэгтэй байна. Кандидадуудайнгаа түлөө голосовалхадаа, бүгэдэарадай жаргалай түлөө голосовалнаб. Манай кандидадуудай ленинско-сталинска ёһоной үнэн ажал-ябуулагшад байһандань этигэл яданагүйб. Тиимэ хадань баһа манай нэгэ бишыхан эрилтые һана. саһайт гэжэ һананаб. Ехэ хэрэгтэ заа юумэ гэжэ байдаггүй! —эдэ үгэнүүдые юрын хүдэлмэришэн бэшэнэ.

Ехэ хэрэгтэ бага юумэ гэжэ байдаггүй!

Зүб. Манай үеын агууехэ хэрэгүүдтэ бага юумэн гэжэ байхагүй. Волго-Донской каналшье, Куйбышевска гидроэлектростанцишье, шэнээр баригдажа байһан гэршье, үдэр бүриин хэрэглэлэй бишыхан зүйлшье—хуу барандаа нэгэ агууехэ хэрэгэй хуби, коммунизм байгуулгын һүртэ ехэ зорилгын нэгэ хуби мүн.

—Коммунизмын түлөө!

—Эб найрамдалай түлөө!

—Партида, агууехэ Сталинда алдар соло!

—Эхэ оромнай мандаха болтогой!

Эдэ нангин үгэнүүд, эдэ арюун удхата мэдүүлгэнүүд февралиин 18-най сэлгеэ тунгалаг агаар валдэлүүлэн, арад бүгэдын сэдьхэл һаналые, дура зоригые гэрэлтүүлэн харуулаа.

* * *

ССР Союзай Сэрэгэй Министрын ПРИКАЗ

1951 оной февралиин 23. *№ 21.* *Москва город.*

Нүхэд солдадууд ба сержантнууд!
Нүхэд офицернүүд ба генералнууд!

Мүнөөдэр бүхы советскэ орон, тэрэнэй шэн габьята сэрэгшэд Советскэ Армиин ба Уһан-Сэрэгэй Флодой 33 жэлэй ойе һайндэрлэжэ байна.

Манай орон дотор коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ советскэ арадай туйлаһан угаа ехэ илалтануудай оршон байдалда, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалхын түлөө, арадуудай хоорондохи хани барисаае ба хани харилсаае бэхижүүлхын түлөө улам үргэнөөр дэлгэржэ байгаа тэмсэлэй условидо, бидэнэр энэ гайхамшагта үдэрые уттажа байнабди.

Ленинэй ба Сталинай байгуулһан Советскэ Зэбсэгтэ Хүсэнүүд дайшалхы алдарта замаар ябаа, мүн манай арадай амгалан тайбан зохёон байгуулхы ажалай ба Советскэ Союзай гүрэнэй интересүүдэй найдабарита хамгаалагша байһанаа харуулаа.

Дайнай хойто тээхи үедэ советскэ сэрэгшэд сэрэгэйнгээ уялгые нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлнэ, дайшалхы мэргэжэлээ эсэшэ сусашагүй нарижуулан һайжаруулна, манай Эхэ ороной аюулгүй ба амгалан байлгые хёрхоор хамгаална.

Советскэ Армиин ба Уһан-Сэрэгэй Флодой 33 жэлэй ойтой дашарамдуулан солдадууд, сержантнууд, офицернүүд ба генералнуудые амаршалнаб.

Сэрэгэй ба политическэ һуралсалдаа, хододоо дайшалхы бэлэн байлга хангаха оролдосото ажалдаа шэнэ амжалтануудые туйлахыень Советскэ Армиин бүхы личнэ составта хүсэнэб.

Советскэ Армиин ба Уһан-Сэрэгэй Флодой 33 жэлэй ойн һайндэрые тэмдэглэн, **захирнаб:**

Мүнөөдэр, февралиин 23-да, манай Эхэ ороной столица—Москвада, союзна республикануудай столицануудта, тэрэшэлэн Калининградта, Львовто, Хабаровскда, Владивостогто ба городууд-геройнууд: Ленинградта, Сталинградта, Севастопольдо ба Одессэдэ артиллерийскэ хорин буудалгаар салют хэхэ.

Советскэ Арми ба Уһан-Сэрэгэй Флот мандаха болтогой!

Манай агууехэ социалистическэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Ленин — Сталинай сэсэн мэргэн парти мандаха болтогой!

Манай түрэл Советскэ Правительство мандаха болтогой!

Советскэ арадай ба тэрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ — манай агууехэ вождь, багша, гениальна полководец нүхэр Сталин мандаха болтогой!

ССР Союзай Сэрэгэй Министр Советскэ Союзай Маршал А. ВАСИЛЕВСКИЙ.

ССР Союзай Уһан-Сэрэгэй Министрын ПРИКАЗ

1951 оной февралиин 23. *№ 27.* *Москва город.*

Нүхэд матросууд ба солдадууд, старшинанууд ба сержантнууд! Нүхэд офицернүүд, адмиралнууд ба генералнууд!

Мүнөөдэр советскэ арад, тэрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүд Советскэ Армиин ба Уһан-Сэрэгэй Флодой 33 жэлэй ойе социалистическэ байгуулалтын бүхы һалбаринуудта туйлагдаһан асари ехэ амжалтануудай оршон байдалда һайндэрлэжэ байна.

Ленин — Сталинай агууехэ партиин байгуулһан Советскэ Уһан-Сэрэгэй Флот нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро ябажа, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда Эхэ оронойнгоо үмэнэ өөрынгөө уялгые нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлээ, Советскэ Союзай гүрэнэй интересүүдые найдамтайгаар хамгаална, манай Эсэгэ ороной далайн хилэнүүдэй аюулгүй ба амгалан байлгые хёрхоор сахина.

Советскэ Армиин ба Уһан-Сэрэгэй Флодой 33 жэлэй ойтой дашарамдуулан матросууд ба солдадуудые, старшинанууд ба сержантнуудые, офицернүүд, адмиралнууд ба генералнуудые амаршалнаб!

Сэрэгэй ба политическэ бэлэдхэлдээ шэнэ амжалтануудые туйлахыень Уһан-Сэрэгэй Хүсэнүүдэй бүхы личнэ составта хүсэнэб.

Манай хүсэн түгэлдэр Советскэ Эхэ орон — мандаха болтогой!

Героическа советскэ арад ба тэрэнэй Уһан-Сэрэгэй Флот мандаха болтогой!

Манай алдарта большевистскэ парти — мандаха болтогой!

Манай инаг вождь ба багша — агууехэ Сталин мандаха болтогой!

ССР Союзай Уһан-Сэрэгэй Министр Адмирал ЮМАШЕВ.

Шүлэгүүдэй сборник

„ТҮРЭЛ СТАЛИНДАА“

ЛЕНИНГРАД. Лениздадаар гаргагдаһан ленинградска поэдүүдэй шүлэгүүдэй сборник «Түрэл Сталиндаа» гэжэ нэрлэгдэбэ. Сборник хадаа А. Прокофьевой «Манай илалтын баяр» гэжэ шүлэгөөр эхилнэ:

> Нарвска застава,
> Кировскэ завод.
> Арюун һайхан алдар соло
> бидэндэ ерээ,
> Сталин арад зондоо энээние
> үгөө...
> Баяр найраа һаядаа хэхэбди.
> Барандаа тиихэдээ иигэжэ
> хэлэхэбди:
> Түрэл Сталин, барандаа
> шамдаа дуратайбди,
> Тэрээнһээмнай хүсэтэй,
> гэрэлтэй юумэн үгыл!

Поэдүүд өөһэдынгөө эрхим һайн шүлэгүүдые коммунизмын гениальна байгуулагшада, дэлхэй дээрэ эб найрамдалай туг баригша нүхэр И. В. Сталинда зорюулна. Сборник соо «Сталин» гэжэ В. Саяновай, «Арадуудай вождьдо» гэжэ И. Садофьевай «Бүгэдэ арадай кандидат тухай дуун» гэжэ В. Азаровай, «Сталин мандаха болтогой!» гэжэ М. Дудинай шүлэгүүд ба нүхэр И. В. Сталинда ленинградайхидай инаг дуратай ба үнэн байлгые харуулһан бусад поэдүүдэй шүлэгүүд толилогдоо.

(ТАСС).

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин мэдээсэл

1951 оной февралиин 18-да Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советдэ һунгаһан һунгалтануудай дүнгүүд тухай

1951 оной февралиин 18-да, воскресеньедэ, бүхы Бурят-Монголой Автономно Советскэ Социалистическэ республика дотор Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советдэ депутадуудые һунгаһан һунгалтанууд болоо.

Нютагай сагаар үглөөнэй 6 часта хаа хаанагүй голосовани эхилээд, һүниин 12 часта дүүрээ. Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советдэ һунгаһан һунгалтанууд һунгагшадай политическэ угаа ехэ дэбжэлтын, эдэбхитэй ба эмхи ехэтэй байдалай оршон байдалда үнгэрөө.

һунгуулиин Центральна комисси БМАССР-эй Верховно Советдэ һунгаһан һунгалтануудай дүнгүүд тухай бүрин мэдээсэлнүүдые һунгуулиин бүхы Окружной комиссинуудһаа абаба. һунгуулиин бүхы округуудтахи һунгагшадай ниитэ тоонь 327997 хүн болоо, тэдэнэй 327920 хүн гү, али 99,98 процентнь Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советэй депутадуудые һунгаһан һунгалтануудта хабаадаа.

һунгуулиин бүхы округуудта коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадуудай түлөө 326434 һунгагшад голосовалба, энэнь голосованида хабаадаһан һунгагшадай ниитэ тоогой 99,54 процент болоно. 1495 хүн гү, али голосованида хабаадаһан һунгагшадай ниитэ тоогой 0,46 процентнь депутадууд болохо кандидадуудта эсэргүү голосовалаа. Үнэнтэбэшэ бюллетень байгаагүй.

һунгуулиин округ бүхэнэй материалнуудые хаража үзөөд, һунгуулиин Центральна комисси болбол «Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримэй» 38-дахи статьягай үндэһөөр, һунгуулиин бүхы округуудһаа Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советдэ һунгагдаһан депутадуудые регистрацнда абаба.

һунгагдаһан бүхы депутадууд хадаа коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй блогой кандидадууд мүн.

һунгагдаһан депутадуудай список доро толилогдобо.

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ һУНГАГДАһАН ДЕПУТАДУУДАЙ СПИСОК

УЛАН-УДЭ ГОРОД

Сталин Иосиф Виссарионович — Паровозо-бүтээлгын округ.

Молотов Вячеслав Михайлович — Железнодорожно округ.

Маленков Георгий Максимилианович — Машино-бүтээлгын округ.

Басанова Елена Петровна — Кирпичнозаводской округ.

Жук Нина Ивановна — Заводской округ.

Ильков Валентин Николаевич — Свердловско округ.

Кудрявцев Александр Васильевич — Тэцовскэ округ.

Лобсанов Будажап Лобсанович — Лесозаводской округ.

Логушкин Иван Иванович — Нижне-Березовско округ.

Островская Вера Леонтьевна — Красноармейскэ округ.

Павлуцкая Наталья Алексеевна — Дивизионно округ.

Парамонов Анатолий Алексеевич — Театральна округ.

Петухов Петр Михайлович — Октябрьска округ.

Пискунова Евгения Никитична — Кировскэ округ.

Раднаев Эрдэн Раднаевич — Селенгинскэ округ.

Сабуров Леонид Павлович — Заудинска округ.

Семенихина Зоя Петровна — Фабрична округ.

Соседенко Николай Прокопьевич — Горьковско округ.

Тимин Александр Иванович — Советскэ округ.

Убугунова Клавдия Афанасьевна — Ранжуровска округ.

Филиппов Василий Родионович — Некрасовска округ.

Хамаганов Антон Халбаевич — Серовско округ.

Хандажапова Дымидцу Чимитовна — Комсомольско округ.

Цыбикжапов Галсан Цыремпилович — Верхне-Березовско округ.

Цыдымпылова Долгоржап Цыденжаповна — Мясокомбинадай округ.

Цыдынжапов Гомбожап Цыдынжапович — Мичуринска округ.

Цыремпилон Доржи Цыремпилович — Лазовско округ.

Череп Аркадий Семенович — Пушкинска округ.

Яптуев Даша Шойдонович—Стеклозаводской округ.

БАБУШКИН ГОРОД

Масалов Дмитрий Павлович — Бабушкинска округ.

Цыганков Григорий Павлович — Танхойско округ.

ГОРОДОК ГОРОД

Галсанов Цыденжаб Галсанович — Промышленна округ.

Иванов Соломон Матвеевич — Городокско округ.

Кучумов Николай Семенович — Первомайска округ.

Морозов Андрей Евграфович — Холтосонско округ.

БАЙКАЛО-КУДАРЫН АЙМАГ

Вторушин Иван Аввакумович — Байкало-Кударын округ.

Конева Наталья Ефимовна — Шергинскэ округ.

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГ

Бадмаева Дунсама Рынцеевна — Сувинска округ.

Бубеев Радна Сагалаевич — Усть-Баргажанай округ.

Цыренов Базар Мужанович — Баргажанай округ.

БАУНТЫН АЙМАГ

Корсакова Евдокия Гавриловна —Ципиканска округ.

Могнонов Марк Могзоевич — Приисковэ округ.

Хмелев Александр Георгиевич — Багдаринска округ.

БИЧУРЫН АЙМАГ

Бадмаев Санжижап Гырылович — Окино-Ключевской округ.

Дашиева Хандама Дашиевна — Заганска округ.

Кучеров Василий Максимович — Партизанска округ.

Попов Алексей Иванович — Бичурын округ.

ЗЭДЫН АЙМАГ

Мункуев Балдан-Самбу Тудупович — Боргойско округ.

Цыренова Екатерина Дугаровна—Петропавловска округ.

ЯРУУНЫН АЙМАГ

Семенов Бато Семенович — Витимскэ округ.

Трофимов Иван Максимович — Сосново-Озерско округ.

ЗАИГРАЙН АЙМАГ

Бадмаева Дарижап Зодбоевна —Ново-Ильинскэ округ.

Головунин Михаил Тимофеевич—Ильинскэ округ.

Киселев Серапион Кириллович—Заиграйн округ.

Макарова Тамара Ивановна—Усть-Курбинска округ.

Насандареева Мыдыгма Эрдынеевна —Онохойско округ.

Цыденова Гунсын Аюшеевна—Верхне-Талецкэ округ.

Черных Михаил Михайлович—Брянска округ.

ЗАКАМЕНАЙ АЙМАГ

Цыбенова Цырен Очировна—Хамнейскэ округ.

Яковлев Раднай Николаевич — Санагын округ.

ИВОЛГЫН АЙМАГ

Раднаева Дора Бандаевна—Иволгын округ.

Рогов Николай Михайлович—Саянтын округ.

Цыренжапов Пурбо Эрдынеевич—Оронгын округ.

КАБАНСКЫН АЙМАГ

Истомина Меланья Федотовна—Кабанскын округ.

Чувьюров Михаил Иванович—Посольско округ.

Шальнов Николай Иванович—Твороговско округ.

ХЭЖЭНГЫН АЙМАГ

Гомбоев Бумбэ Гомбоевич—Хэжэнгын округ.

Дашиева Цыпилма Дашиевна — Дунда-Худанай округ.

КУДАРЫН АЙМАГ.

Марков Иринчей Иннокентьевич—Кударын округ.

Цыренова Рыгжит Очировна—Тамирска округ.

КУРУМКАНАЙ АЙМАГ

Батуев Цыбик Дондупович—Гаргинска округ.

Обхорова Дулма Рабжиновна—Курумканай округ.

КЯХТЫН АЙМАГ

Большаков Владимир Георгиевич — Усть-Кяхтын округ.

Королев Василий Федорович— Кяхтын пригороднэ округ.

Молонова Цырен-Жигмыт Ринчиновна — Кяхтын Ленинскэ округ.

Смирнов Дмитрий Михайлович—Кяхтын городской округ.

МУХАРШЭБЭРЭЙ АЙМАГ

Бродников Игнатий Андреевич — Мухаршэбэрэй округ.

Дашиева Дарижап Дашиевна—Шаралдаевска округ.

Очиров Бадарма Аюшеевич—Сутайн округ.

Цыренов Лыгдэн Цыренович—Хонхолойн округ.

АХЫН АЙМАГ

Ангаров Федор Иванович—Туранска округ.

ПРИБАЙКАЛЬСКА АЙМАГ

Барабанов Константин Трофимович—Турунтаевска округ.

Белоусов Лаврентий Степанович—Ильинскэ округ.

Боянова Вера Ринчиновна—Горячинска округ.

ХОЙТО-БАЙГАЛАЙ АЙМАГ

Борисов Николай Иванович—Нижне-Ангарска округ.

Колмаков Дмитрий Федорович—Верхне-Ангарска округ.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГ

Кузьмин Александр Баданович—Убукунска округ.

Нимаев Бадма Нимаевич—Убур-Дзокойско округ.

Очиров Рабдан Очирович—Ново-Селенгинскэ округ.

Рыбак Тимофей Филиппович—Шахтинска округ.

Эрдынеева Долгоржап Бальжиевна—Гусино-Озерско округ.

ТАРБАГАТАЙН АЙМАГ

Бурлаков Галактион Филимонович—Больше-Куналейскэ округ.

Григорьева Парасковья Ивановна—Тарбагатайн округ.

ТОРИИН АЙМАГ

Дубровский Василий Иванович—Нижне-Торейскэ округ.

Золтуева Цырендыжит Чагдуржаповна—Бургултайска округ.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГ

Жамнянова Бадма Шапшаровна—Кыренскэ округ.

Леонтьев Дмитрий Пурбоевич—Цаган-Нурска округ.

Удаев Аюша Сандаевич—Еловско округ.

ХОРИИН АЙМАГ.

Болдохонов Мирон Николаевич—Хоринско округ.

Корягина Нина Алексеевна—Удинска округ.

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгуулиин Центральна комисси.

Агууехэ Сталин—манай депутат

Байгша оной февралиин 21-дэ РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ һунгаха һунгалтануудай дүүрэһэндэ зорюулагдаһан митинг Ленинэй ордентэ паровозо-вагонно заводто болобо. Тус заводой котельнэ цех соо 2 мянгаһаа үлүү хүдэлмэришэд суглараһан байна.

Митингые ВКП(б)-гэй Железнодорожно райкомой секретарь нүхэр Череп нээхэ зуураа богонихон үгэ хэлэжэ, үнгэрһэн һунгалтануудта бүхы хүн зоной онсо ехэ эдэбхитэйгээр, политическэ угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр хабаадаһые тэмдэглээ. «Үглөөнэй 10 час болоһо байхада һунгуулиин № 16 Паровозо-бүтээлгын округой һунгагшадай олонхинь голосовалһан байгаа» гэжэ нүхэр Череп мэдүүлнэ.

Агууехэ Сталинай томо портрет дээр шэмэглэгдэһэн трибунада ВКП(б)-гэй ЦК-һаа паровозо-вагонно завод дээрэ байдаг парторг нүхэр Студенников гаража, үгэ хэлэбэ. Тэрэ хадаа агууехэ вождь ба багша Сталиндаа өөһэдынгөө голосые паровоз-бүтээгшэдэй нэгэн хүн шэнгеэр үгэһэн тухай тогтоод, саашадаа тэдэнэй улам һайнаар ажаллаха хүсэл бодолтой тухайдань мэдүүлнэ. Һүүлээрнь вагонно-механическа цехын токарь стахановец нүхэр Шевцов үгэ хэлэбэ.

— Манай вождь ба багша нүхэр Сталин БМАССР-эй Верховно Советэй депутадта һунгагдаа гэһэн мэдээсэлые дуулаад байхадаа бидэнэрэй сэдьхэл зүрхэн хизаарлашагүй ехэ баяраар сохилоо,—гэжэ тэрэ хэлээд, иигэжэ үргэлжэлнэ,—Агууехэ Сталин Эхэ оронойнгоо түлөө сусаршагүйгөөр оролдон, бүхы арадта угаа ехээр хүндэлэгдэдэг байна. Нүхэр Сталинда хүн бүхэмнай баяр баясхалан хүргэдэг гээшэ.

Нүхэр Сталинине БМАССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээд, тус округто баллотироваларгдаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйхадаа, манай вагонно-механическа цехын хэдэн олон хүдэлмэришэд дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаһан юм. Тэдэнэр мүнөө уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэө.

Алдарта фрезеровщик, Улан-Удын горсоветэй депутат нүхэр Чернышев һунгалтын үдэр хүрэтэр 2 һарынгаа түсэбэй орондо 3 һарынхияа дүүргэө. Токарьнууд Гладышев, Катаненко, Филаткин гэгшэд мүн лэ тиимэ уялгануудые абаһан аад, 2,5—3,2 һарынгаа программануудые дүүргэө. Эдэ мэтын үльгэр жэшээнүүдые үшөө олоор хэлэжэ болохо байна. Теэд, советскэ хүнүүд ямаршье амжалта туйлаа һаа, тэрээгээрээ һанаа сэдьхэлээ амардаггүй гээшэ. Мүнөө бидэнэр—паровозо-механическа цехын хүдэлмэришэд бүри дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абанабди. Би хадаа Агууехэ Октябриин 34 жэлэй ой хүрэтэр хоёр жэлэйнгээ нормые дүүргэхэ ба жэлэй эсэс хүрэтэр 2,5 жэлэйнгээ нормые дүүргэхэ гэһэн уялга абанаб.

Саашань нүхэр Шевцов ордентэ ба Улаан тугта паровозо-вагонно заводой коллективтэ нүхэр Сталинай үзүүлһэн тон ехэ этигэл найдабари тухай хэлэбэ. Тиихэтээ хамта нүхэр Сталинай анхарал оролдолгодо харюу болгон үнэн сэхэ ажалаараа түрэл Бурят-Монголоо агууехэ Советскэ Союзай түрүү республикануудай нэгэн болгохые уряална. Тиигэжэ БМАССР-эй Верховно Советэй депутат, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй вождь нүхэр Сталинай табиһан зорилгонуудые эрхимээр бэелүүлхэ байһан тухайгаа хэлэнэ.

Шэрэм шудхалгын цехын начальник нүхэр Вахрушкин трибуна дээрэ гараба. Нүхэр Вахрушкин хадаа социалистическэ Бурят-Монголой национальна кадрнуудай нэгэн мүн. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг цех эрхим ажалаараа хэдэн жэлэй турша соо суурхажа байна.

Шэрэм шудхалгын цехын коллектив һунгалтын үдэрһөө хоёр хоног урда тээ февраль һарынгаа программые дүүргэө. Тэдэнэрэй иимэ шэн габьяата ажал манай хүдэлмэришэн ангиин сусаршагүй хүсэ шадалые, большевистскэ партидаа, советскэ правительстводаа, түрэл эсэгэ Сталиндаа үнэн сэхээр алба хэдэгыень дахяад батална.

—БМАССР-эй Верховно Советэй депутадаар бидэнэй тон ехэтэ дурладаг багша ба вождь Сталин нэгэн һаналаар һунгагдаа. Ленин, Сталинай үнэн соратнигууд нүхэр Молотов, нүхэр Маленков мүн лэ нэгэн һаналаар республикымнай дээдэ органдо һунгагдаа.

РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ һунгаха һунгуулиин кампаниин үедэ советскэ хүнүүдэй дахяад бодото дээрэнь харуулһан нэгэдэл хадаа хэзээдэ эбдэршэгүй. Энэ нэгэдэл советскэ арадай алибүхы хэрэг ажалда эли тодоор харагдана. Энэ нэгэдэлые бидэнэр эб найрамдалай түлөө бүгэдэарадай хүдэлөөндэ, Волга, Дон, Днепр ба Дунда Азидахи бүгэдэарадай агууехэ барилгануудта туһалха ябадалда харанабди. Энэ нэгэдэлые улам бэхижүүлхын түлөө манай республикын бүхы ажалшад, тэрэ тоодо паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэд үнэн зүрхэнһөө, бүхы хүсэ шадалаараа оролдохо. Манай ордентэ завод өөрынгөө социалистическэ уялгануудые дүүргэжэ ба үлүүлэн дүүргэжэ шадаха,—гэжэ нүхэр Вахрушкин үгэ соогоо тэмдэглэнэ.

Һүүлээрнь Бурят-Монголой НИИК-ын директор нүхэр Хадалов паровоз-бүтээгшэдые научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай, дээдэ һургуулинуудай болон Городской районой бүхы предприятинууд ба эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө амаршалаа. Тиихэдээ, арадуудай агууехэ вождь, науканuудай гениальна корифей, эб найрамдалай туг бариһша Иосиф Виссарионович Сталинай БМАССР-эй Верховно Советэй депутат болоһон тухай баяртайгаар хэлэбэ.

№ 1 паровозо-механическа цехын олон станогто хүдэлмэрилдэг токарь Гноянкин үгэ абаба. Тэрэ болбол Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 34-дэхи жэлэй ойн үдэр хүрэтэр 3 жэлэйнгээ нормые дүүргэхэ байһанаа дабтан мэдүүлбэ. Энэ цехын бүхы стахановецууд иимэ уялга шэнээр абаһан байна.

— Инаг түрэл Сталинайнгаа түлөө голосовалха болоһондоо бидэнэр тон ехээр баярлажа, эсэгэ ба вождиингоо найдабарие бодото ажалаараа харюулха гэжэ оролдобобди. Станогойнгоошье хажууда, гэртээшье байхадаа энэ һанал бодолоо мартадаггүй байгаабди.

Манай цехын бүхы коллектив хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар хүдэлмэрилөө. Тиин, бидэнэр болбол БМАССР-эй Верховно Советэй депутадта баллотировалагдаха зүбшөөлөө нүхэр Сталинай үгэһэндэнь харюу болгон абаһан уялгануудаа сум дүүргээбди. Тиигэжэ бидэнэр февральска программаар бүтээгдэхэ бүхы паровозуудые детальнуудаар бүрин хангаһан ба февралиин 18 хүрэтэр 17 цилиндрнүүдые бүтээн гаргаһан байнабди. Иимэ амжалтые манай цех түрүү-

шынхеэ туйлаа.—гэжэ Гноянкин мэдүүлнэ. Тиигэ[...] Сталинай социалистическ[...] Монголой Верховно Сов[...] тат болоһон тухай онсо [...] тайгаар тэмдэглээд, үгэ[...] үргэлжэлнэ:

— Манай хүндэтэ [...] үнэн зүрхэнһөө ам[...] олон олон жэлдэ эл[...] ажаһуухыень заводойн[...] коллективэй үмэнэһөө [...] зүбшөөрыт.

Бидэнэр, советскэ хүн[...] сэсэн мэргэн вождь [...] Сталинтай хамта ажалла[...] һандаа угаа ехэ зол жарг[...] Нүхэр Сталин зол жарг[...] түлөө бидэнэй түрэһэн э[...] геэр оролдоно. Түрэл Ио[...] сарионовичынгоо заабар[...] хододоо дүүргэнэбди, [...] оролдохошьебди.

Нүхэр Сталин бүхы да[...] эб найрамдалай илахын т[...] сэнэ. Энэ арюун һайхан [...] бидэнэр бүхы хүсэ ш[...] туһалха ёһотойбди. Үдэрэй[...] рынгаа, жэлэйнгээ даа[...] дүүргэбэлнай, үлүүлэн д[...] най эб найрамдалай түлө[...] дэ манай хубита оролсоо[...]

ПВЗ-гэй комсомольско [...] циин секретариин орлогш[...] Вторушина үгэ абаба.

— Нүхэдүүд! Коммун[...] бидэнние хүтэлэгшэ агуу[...] прогрессивнэ хүн түрэлтэ[...] хани нүхэр Иосиф Висс[...] Сталин Бурят-Монголой [...] но Советскэ Социалисти[...] публикын Верховно Сов[...] тадаар һунгагдаба.

Бидэнэй зүрхэн [...] лан байгаа баярые хару[...] олдохогүй байна. Агуу[...] советскэ залуу хүбүүд ба [...] тон ехээр хүндэлэгдэдэг, [...] хэдэ, бидэниие үдэр бүхэ[...] жүүлэгшэ, ажал ба тэм[...] ригжүүлэгшэ хүн—агуу[...] лэ! — гэжэ нүхэр Втору[...] лээд, заводойнгоо залуу[...] ришэдэй ямар бэлэгүүдтэ[...] галтын үдэрые угтаһан [...] хөөрэнэ.

Вагонно-кузовна цехын [...] дархашуулай комсомоль[...] шуулай бригада (бригади[...] хэр Мельников) һунгал[...] үдэрэй хүндэлэлдэ стахано[...] тада жагсаад, үдэрэйнгө[...] барние 240 процент хүрэ[...] гэдэг болоо. Николай Хо[...] вай бригада халаан соо[...] нормо дүүргэнэ. Тиихэ[...] олон комсомолецууд [...] үдэр хүрэтэр 2, 3, 4 [...] даалгабаринуудые дүүр[...] ба бусад амжалтанууд ту[...] Вторушина хэлэхэ зуураа[...] даа бүри ехэ амжалтану[...] лаха арга боломжын би[...] тухай тогтоно.

— Бидэнэй шэн габья[...] арга боломжонуудые м[...] эсэгэ, агууехэ вождь С[...] болгоо, — гэжэ тэрэ үгэ[...] тайгаар хэлэнэ.

Тус митинг дээрэ [...] Улан-Удын горкомой сек[...] хэр Ким үгэ хэлэжэ, [...] дые большевистскэ пар[...] ской комитедэй үмэнэһ[...] наар амаршалаа. [...] Виссарионович Сталина[...] зорилгонуудые паровозо-[...] дэй дүүргэжэ шадаха [...] найдаһан тухайгаа мэдүү[...]

Митингдэ хабаадалса[...] вождь Сталиндаа амарш[...] шэг эльгээхэ гэжэ нэгэ[...] шиндээд, бэшэгэй тексты[...] дэбжэлтэтэйгээр баталаа[...]

☆ ☆ ☆

Ленинэй ордентэ ПВЗ-гэй колёсно цехын фрезеровщик Подольский РСФСР-эй ба [...] Верховно Советүүдтэ һунгаха[...] нуудай хүндэлэлдэ стахано[...] жагсаад, үдэрэйнгөө нормые [...] гаран процент дүүргэө.

Зураг дээрэ: нүхэр В. [...] ажалдаа байна.

О. Зеки[...]

☆ ☆ ☆

СССР-эй Верховно Соведтэ һунгаһан һунгуулиин № 722 Улан-Удын округой һунгуулиин Окружной комиссиин заседани Улан-Удэ городто болобо. Зураг дээрэ: һунгуулиин Окружной комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Спирюхов нүхэр Д. Цыремпилондо депутадаар һунгагдаһан тухайнь үнэмшэлгэ барюулжа байна.

М. Миневэй фото.

АГУУЕХЭ НЭГЭН ҺАНАЛ

☆

Д. ЦЫРЕМПИЛОН, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ

☆ ☆

Российска Федерациин ба Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаһан һунгалтанууд республикын ажалшадай тон ехэ политическэ дэбжэлтын оршон байдалда, Сталинска Конституциин гэрэлтэ һайхан туг доро үнгэрөө. Эдэ һунгалтанууд хадаа советскэ социалистическэ демократиин агуу илалта мүн, советскэ арадай Эхэ орондоо, большевистскэ партида ба арадуудай агуу вождь Сталинда хизааргүй байдагай шэнэ, хүсэтэ демонстраци болоһон байна.

1951 оной февралиин 18-да һунгуулиин бүхы участогуудта бүри үглөөгөөр байхаһаа хойшо баяр баясхалантай һунгагшад сугларжа эхилээ. Бусадһаа урид ерэжэ, хамагһаа түрүүн голосовалха гэһэн хүсэл советскэ гражданиин бүхэнэй ёһо заншал болонхой бшуу. Һунгагшад коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө нэгэн һаналаар голосовалаа. Үдэрэй 2 час болоод байхада, республикын бүхы һунгагшадай 95,7 процентнь голосоволһан байгаа, энэ хадаа манай һунгагшадай политическэ ба патриотическа айхабтар ехэ дэбжэлтэтэйгээр һунгалтануудта хабаадаһыень гэршэлнэ.

Имэ һунгалтанууд имагтал манай орондо болодог байна, юуб гэхэдэ, манайда һунгалтанууд бүхэнииитээрээ, тэгшээр ба сэхэ ба нюуса эрхын үндэһөөр үнгэрдэг, һунгаха эрхээ бэелүүлхэдэнь гражданинуудта ямаршье хизаарлалта хэгдэдэггүй байна.

Иимэ, ёһотой демократическа һунгалтанууд хадаа манай орон социализмын илаһанай ашаар бии болоо гэжэ нүхэр Сталин заана. Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин илалта, манай орон дотор социализмын илалта ба бүхэдэлхэйн-түүхэтэ бүхы илалтанууднай героическа большевистскэ партиин хүтэлбэри, нүхэр Сталинай хүтэлбэреэр туйлагдаа гэжэ советскэ хүн бүхэн мэдэнэ. Эгээ иимэ дээрэһээ советскэ хүнүүд болбол гүрэнэй засагай органуудта һунгахадаа, агууехэ Сталинай нэрые туйлай ехэ баяр баясхалантайгаар, омогорхолтойгоор дурдадаг, большевигүүдэй партида хизааргүй үнэн сэхэ ба дуратай байһанаа харуулдаг байна. Республикын ажалшад болбол агууехэ Сталин тухай, тэрээнэй ойрын соратнигууд тухай, большевистскэ партиин сэсэн мэргэн ба үнэн зүб политика тухай, инаг түрэл советскэ Эхэ оронойнгоо саашанхи һалбаралта тухай гэрэлтэ һайхан бодолнуудые сэдьхэлдээ бадаруулан һунгуулиин урнануудта ошожо, коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска батта бэхи блогой кандидадуудта голосуудаа баяртайгаар ба омогорхолтойгоор үгэһэн, тиигэжэ зол жаргалайнгаа улам арбидахын түлөө, эб найрамдалай түлөө, коммунизмын илалтын түлөө голосовалһан байна.

Иосиф Виссарионович Сталинай баллотировалагдаһан һунгуулиин Паровозо-бүтээлгын, Вячеслав Михайлович Молотовой баллотировалагдаһан һунгуулиин Железнодорожно, Георгий Максимилианович Маленковой баллотировалагдаһан Машина-бүтээлгын округуудта онсо ехэ баяр болоо. Тэндэхи һунгагшад һунгалтануудта 100 процент хабаадаһан, агууехэ Сталинда, большевистскэ партиин ба советскэ гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагшад нүхэд Молотов ба Маленковто голосуудаа 100 процент үгэһэн байна. Теэд тиигэнгүй яахаб! Агууехэ Сталинда, тэрэнэй ойрын соратнигуудта голосоо үгэхэһөө ехэ зол гэжэ советскэ хүндэ байхагүй бшуу!

Сталинска Конституциаар олгогдоһон агууехэ эрхээ—һунгаха эрхээ бэелүүлэн, засаг түрынгөө дээдэ органуудта һунгажа байхадаа патриотическа дүлэтэ халуун үгэнүүдые ажалшадай хэлэһэн ба бюллетеньнүүд дээгүүр бэшэһэн ушарнууд хаа хаанагүй үзэгдөө. «Агуухэ Сталинда—алдар соло!», «Сталин багшамнай олон удаан жэлнүүдтэ ажаһууг лэ!», «Эхэ сромнай улам һалбараг лэ!» гэхэ мэтын арюун юрөөлнүүдые бюллетеньнүүд дээгүүрээ һунгагшадай бэшэһэн ушарнууд тон олон.

—Бюллетень дээрэ агууехэ Сталинай нэрые харахадаа тон ехээр баярланаб. Агууехэ Сталин бидэниие коммунизмда хүрэхэ замаар нэгэ илалтаһаа нүгөө илалтада тээшэ хүтэлбэрилнэ. Агууехэ Сталинда хизааргүй ехэ баяртайгаар голосоо үгэнэб! — гэжэ 82 наһатай һунгагша И. И. Погуж гэгшэ мэдүүлээ. Энэ мэтын патриотическа үгэ хэлэһэн, арюун юрөөл табиһан баримтанууд тоогүй олон.

Российска Федерациин ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаһан һунгалтанууд советскэ хүнүүдэй агууехэ нэгэдэлэй оршон байдалда, тэдээнэй угаа ехэ политическэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэрөө. Республикын бүхы һунгагшадай 99,98 процентнь һунгалтануудта хабаадажа, тэдээнэй 99,72 процент РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадуудта дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудай түлөө, 99,54 процентнь БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта дэбжүүлэгдэһэн кандидадуудай түлөө голосовалһан байна. Эдэ тоонууд политическэ туйлай ехэ удхашанартай.

Эдэ тоонууд хадаа советскэ обществын морально-политическэ эбдэршэгүй ба түгэс хүсэтэ нэгэдэлые, ажалшадай политическэ тон ехэ эдэбхиие ба үндэр мэдэрэлые харуулна.

Һунгалтын урдахана «Правдын» корреспондентын асуудалнуудта нүхэр Сталинай үгэһэн харюунуудые советскэ арад, тэрэшэлэн бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэн тон ехэ һайшаалтайгаар угтаа. Энэ түүхэтэ документ соо англо-американска дай үүдхэгшэд балшыса элирүүлэгдэн сохигдоһон, эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй тодо һонор программа үгтэһэн байна. Советскэ арад болбол бата бэхи эб найрамдалай сталинска сэсэн мэргэн политикые бүрин дэмжээ.

Февралиин 18-да болоһон һунгалтанууд хадаа республикын ажалшадай, бүхы советскэ арадтал адляар, социалистическэ Эхэ орондоо, большевистскэ партида, инаг түрэл эсэгэ агууехэ Сталинда хизааргүй ехэ дуратай ба үнэн шүтэнги байһанай толотомо демонстраци болоо.

СОВЕТСКЭ АРМИ—ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ АРМИ МҮН

☆ ☆

Армиин генерал В. КУРАСОВ.

☆ ☆

Советскэ Армиин байгуулагдаһаар 33 жэлэй ойе бүхы советскэ арад тэмдэглэжэ байна.

Советскэ правительствоя, большевистскэ партиие, агууехэ вождь нүхэр И. В. Сталиниие тойрон хэзээ хэзээнэйхиһээ нигтаар жагсаһан манай Эхэороной ажалшад энэ алдарта үдэрые арадай ажахын ба культурын бүхы һалбаринуудта шэнэ амжалтануудаар угтаба.

Манай гүрэн оршон байгаа түрүүшын үдэрһөө хойшо эб найрамдалай түлөө тэмсэлые өөрынгөө политикын шухала принцип болгон соносхоһон байна. Энэнэй гэршэнь юуб гэхэдэ, 1917 оной ноябриин 8-да Соведүүдэй Бүхэроссийска II съездын баталан абаһан эб найрамдал тухай декрет, тэрэшэлэн дайлалдажа байгаа бүхы гүрэнүүдэй, тэрэ тоодо США-гэй, Англиин, Франциин, Германиин, Японии правительствонуудта ба арадуудта эб найрамдал нэгэнтэбэшэ дурадхаһан ябадал болоно.

Зүгөөр, залуу советскэ республикын эб найрамдалай дурадхалнуудтань империалистнууд агрессеэр харюусаһан байгаа.

Большевистскэ партиин дура хүсэлөөр, Ленин ба Сталинай ударидалгаар байгуулагдаһан Советскэ Зэбсэгтэ Хүсэнүүд хадаа сагаан гвардеецүүдтэ, гадаадын интервентнүүдтэ эсэргүү хатуу шанга тэмсэл дотор ургаһан ба хатуужаһан байха юм. Советскэ Зэбсэгтэ Хүсэнүүд социалистическэ Эсэгэ оронойнгоо нэрэ түрые, бэеэ даанхай байдалые аршалан хамгаалаа, ажахын амгалан тайбан байгуулалтада дамжан орохо арга боломжые манай Эхэ ороной арадуудта хангаа.

Ороноо индустриализацилха ба хүдөө ажахыгаа коллективизацилха сталинска сэсэн мэргэн политика СССР-эй экономическа хүсэ шадалые, оборонно шадабариие бэхижүүлээ. Сталинска табанжэлнүүдэй үедэ ургаһан социалистическэ индустри манай армиие сэрэгэй түрүү зэргын техникээр зэбсэглэн, социалистическэ державын бата түшэг тулгуури болгоо.

Манай Эхэ орондо доблолһон империалистнуудай добтолгонуудые Советскэ Армимнай оло дахин гэдэргэнь сохиһон байха юм. Советскэ Арми хадаа японско самурайнуудые Хасан нуурай оршондо ба Халхын-Голдо, Уоллстридэй ба Ситиин финскэ хүлһэншэдые Ленинградай оршондо бута сохёо һэн.

Гэхэ зуура, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жалнүүдэйхидэл адли иимэ ехэ аюул манай Эхэ орондо олон зуун жэлэйнь түүхэ дотор хэзээшье тохёолдоогүй юм. Советскэ гүрэниие үгы хэхэ, хэдан миллион хүнүүдые хюдаха ба үлэгшэдыень богоолнууд болгохо гэһэн зорилго фашистска булимтарагшад урдаа табиһан байгаа.

Большевистскэ парти болбол сүлөөлэлгын дайнда манай агуухэ бүхы арадые жагсаан бодхоогоо. Тус дайнда гениальна стратег ба полководец И. В. Сталинай ударидалгаар ябажа, Советскэ Арми өөрынгөө түүхэтэ үүргые нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлээ—дайсаниие һамна сохижо, Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалые аршалан хамгаалаад, фашистска богоолшолгын аюулһаа Европын арадуудые абараа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда Советскэ Союзай туйлаһан илалтань манай общественнэ ба гүрэнэй байгуулалтын үлэмжэ һайниие бүхы дэлхэйн урда үшөө дахин элирхэйлэн харуулаа. Гитлеровскэ Германиие бута сохилго хадаа фашистска дарлалтаһаа мултаран сүлөөрхэ ба шэнэ ажабайдалай замда батаар жагсаха ябадалдань Центральна ба Зүүн-Урда Европын хэдэ хэдэн сронуудай ажалшадта туһалаа. Советскэ арадай ба тэрэнэй шэн габьяата армиин баатаршалгын ба эрэлхэг зоригой үмэнэ бүхы хүн түрэлтэн һүгэдэн хүндэлнэ.

Зэбсэгээ хуряажа эхилхэ, атомна, бактериологическа ба хүнүүдые олоор хюдалгын ондоошье зэбсэгүүдые хоримжолхо, агууехэ 5 гүрэнүүдэй хоорондо эб найрамдалай пакт баталха, дайнай пропагандые хоримжолхо гэжэ США-да, Англида ба бусад капиталистическэ оронуудта дайнай хойто жэлнүүд соо Советскэ Правительство нэгэнтэбэшэ дурадхаһан байгаа. Теэд, СССР-эй эдэ эб найрамдалта бүхы дурадхалнуудынь империалистическэ гүрэнүүдэй зонхилхы бүлэг нюурнуудаар хододоо буруушаагдадаг байгаа, буруушаагдаһаар байна.

Советскэ Союз тушаа, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэн тушаа һохор хоролхолго ба ехэ зэбүүрхэл гаргадаг, дэлхэйе эзэмдэн зонхилхо гэжэ оролдодог США-гэй империалистнууд СССР-тэ, Хитадта ба арадай демократиин оронуудта эсэргүү дайнда сэхэ уряална.

Советскэ Союз эб найрамдал сахилгын политикые хэлбэришэгүйгөөр аршалан хамгаалжа байна. Энэнэй эли тодо гэршэнүүдэй нэгэн юуб гэбэл: 1950 ондо СССР-эй гүрэнэй бюджедэй бүхы гарашануудай миил 18,5 процентнь сэрэгэй хэрэглэлнүүдтэ хараалагдаһан, харин экономическа, социальна ба культурна хэмжээ-ябуулгануудта манай ороной бюджедэй гарашын 81,5 процентнь зорюулагдаһан байха юм.

«Нэгэшье гүрэн, тэрэ тоодо советскэ гүрэншье, гражданска промышленностиие бүхы талаарнь хүгжөөхынгөө, хэдэн арбаад миллиард бюджетнэ гаргашануудые эрихэ Волгодохи, Днепртэхи, Аму-Дарьядахи гидростанцинууд мэтын агууехэ барилгануудые эрхилхынгээ, бюджетнэ хэдэн арбаад миллиардын гаргашануудые эридэг ниитын хэрэглэлэй эд товарнуудай үнэ сэнгүүдые таһалгаряагүй химдаруулха политика үргэлжэлүүлхынгээ, немецкэ эзэмдэгшэдээр һандаргагдаһан арадай ажахые һэргээн бодхоохо хэрэгтэ хэдэн зуун миллиард оруулхынгаа хажуугаар, нэгэндоро зэбсэгтэ хүсэнүүдээ олодхожо, сэрэгэй промышленностиие хүгжөөжэ шадахагүй...» гэжэ, «Правдын» корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө нүхэр Сталин зааһан байна.

Советскэ Арми хадаа мүнөө сагай түрүү зэргын арми, түгэс оньһон зэбсэглэлтэй, дүй дүршэл бүрин командна ба политическэ составтай арми мүн гэжэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн үшөө дахин баталан харуулаа.

Советскэ Армиин хүсэнэй эшэ үндэһэнүүдынь энэнэй онсо илгаанууд дотор байна, эдээн тухайда нүхэр Сталин иигэжэ хэлээ һэн:

«Манай Улаан Армиин нэгэдэхи ба гол онсо илгаань юуб гэбэл, энэ хадаа сүлөөлэгдэһэн хүдэлмэришэд ба таряашадай арми, энэ хадаа Октябрьска революциин арми, порлетариадай диктатурын арми мүн байна...

Манай Улаан Армиин хоёрдохи онсо илгаань юуб гэбэл, энэ, манай арми хадаа манай ороной нацануудай хоорондын ахадүүгэй холбооной арми, манай ороной дарлагдаһан нацануудые сүлөөлһэн арми, манай ороной нацануудай эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалые хамгаалгын арми мүн байна...

Эсэстээ, Улаан Армиин гурбадахи онсо илгаань юуб гэбэл, манай арми дотор интернационализмын үзэл бодол хүмүүжүүлэгдэдэг ба бэхижүүлэгдэдэг, интернационализмын үзэл бодолоор манай бүхы Улаан Армиин нэбтэрэнхэй байдал ябадал болоно» (И. В. Сталин, Зохёолнууд, том 11, нюур 22—24).

«Манай арми,—гэжэ нүхэр Сталин зааһан байна, хүсэтэй ба шадал түгэс байһаараа эдэ гурбан онсо илгаануудта уялгатай. Хайшаа ошожо ябаһанаа манай армиин мэдэдэгынь энээгээр лэ тайлбарилагдана, яахадааб гэхэдэ, манай арми туулган солдадуудһаа бэшэ, харин ушар ёһо мэдэхэ, хайшаа ошохоёо, юунэй түлөө дайлалдахаяа мэдэдэг хүнүүдһээ бүриданхэй».

Советскэ Арми хадаа СССР-тэ ажаһуудаг элдэб нацануудай хүнүүдэй хани харилсаагаар хүсэтэй, ямаршье ороной арадуудай эрхэнүүдые хүндэлхэ үзэлтэйгөөр хүмүүжүүлэгдэдэгээрээ хүсэтэй байна. Империалистнуудай армиинуудтал адляар булимтархын, гонеен дээрмэдэхын, хүниие хорлон хюдахын тула дай хэхэ зорилго манай армида үгы байна, байхашье ёһогүй.

Советскэ Арми өөрынгөө гол удхаар эб найрамдалай, демократиин ба социализмын зэбсэг, обществын бодото һалбаран бадаралгын зэбсэг мүн. Милитаризм ба агрессиие жүрөөдэлгэ Советскэ Армида тон харша байна. Энэ хадаа буржуазна ямаршье армиһаа һураггүй булюу, үнэхөөр ехэ хүсэтэй, мүнөө сагай арми мүн. Зүгөөр, манай армиин агууехэ хүсэниинь бусад оронуудай арадуудай интересүүдтэ хохидолтойгоор бэшэ, харин эб найрамдал хамгаалгын, амгалан тайбан зохёон байгуулхы ажалые сахилгын зорилгонуудта ашаглагдана. Советскэ Армида — эб найрамдалай армида СССР-эй ба бүхы оронуудай ажалшадай үнэн зүрхэнһөө дуралдаг ба тон ехээр хүндэлдэг ябадалынь энээгээр лэ тайлбарилагдана.

Манай арадай эб найрамдалда дуралдагынь хүсэ багатайн шэнжэ бэшэ. Энэ хадаа гитлеровскэ Германиие ба милитаристска Японийе илаһан, бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтаар тодоруулагдаа. Дэлхэйе эзэмдэн зонхилхо гэһэн шэнэ шунахайнар — американска империалистнууд мүнөө үндыгөөд байна.

«Советскэ арад нервээр һуулашуулай тоодо хамаадахагүй, тус арад заналтаһаа айхагүй гэжэ, тэдэ господанарай ойлгохоор саг болоо. Эб найрамдал хүсэдэг манай политика хүсэ багатайн шэнжэ бэшэ гэжэ түүхын дүй дүршэл гэршэлнэ. Манай арадай өөрыгөө хамгаалжа, Эхэ оронойнгоо интересүүдые хамгаалжа, хэрэгтэй болоо һаань, — һартаа буу барин хамгаалжа шадаха байһые тэдэ господанарай ойлгомоор саг болоо» гэжэ, 1950 оной ноябриин 6-да Московско Соведэй баярай заседани дээрэ Н. А. Булганин хэлээ һэн.

Советскэ хүнүүд өөрынгөө үнэн хэрэгэй илаха байһанда этигэнэ, ушар юуб гэхэдэ, манай хүгжэлтэ хадаа большевистскэ партиин эб найрамдалта политикаар тодорхойлогдоно, ушар юуб гэхэдэ ажалшадай гениальна вождь ба багша, эб найрамдалай агууехэ туг бариг-ша нүхэр Сталин бидэниие хүтэлбэрилнэ.

«Советскэ Союз тушаа хэлэбэл, — гэжэ нүхэр Сталин «Правда» газетын корреспонденттэй хэһэн хөөрэлдөөн соогоо тэмдэглэнэ, — энэ хадаа дай зайсуулха ба эб найрамдал сахиха политикые саашадаашье хэлбэришэгүй бэелүүлхэ байна».

Манай арад эб найрамдалай түлөө тэмсэхэдээ, өөрынгөө социалистическэ гүрэнэй хүсэ шадалда, Советскэ Армиин ба Уһан Сэрэгэй Флодой хүсэ шадалда бүрин найдахадань болохо.

ЭРХИМ ШАНАРАЙ БРИГАДЫН БРИГАДИР

Үргэн шулуун гэшхүүрээр сагаан халаадтайшье, хүхэ комбинезонтойшье, костюмтайшье, пальтотойшье хүнүүд дээшэ доошоо яаралтайгаар гүйлдэнэд. Зариманиинь резиновэ фартуканууудтай, зариманиинь сагаан модон тэбхэр хайрсагуудые абанхайнүүд. Бидэнэр эдэ хүнүүдэй харгы хаахагүй гэжэ гэшхүүрэй хажуус барин ябажа, тоосгон сагаан корпусой гурбадахи дабхарта гарабабди.

—Энэл даа, колбасна цех, —гэжэ Ким Николаевич Федоренко, колбасна цехын комсомольско организациин секретарь хэлээд, бидэниие дахуулан хажуу тээшээ нэгэ комнато руу ороно.

Хайша хайшаа хорёод метр шахуу уужам зал. Улаан шэрээр будагдаһан машинанууд, тэдэнэй хажуу тээ нимгэн түмэрөөр хушагдаһан угаа үргэн, угаа ута столнууд. Бэлэн болоһон колбаса ондо ондоо тээшэнь абаашадаг тэргэн коляскануд. Харин эдэ колясканууд дороо мөөритэй бэшэ, дээрээ мөөрнүүдтэй юм. Тэрэ мөөрнүүдынь потолок доро хаанаһаа хаана хүрэтэр татажархиһан утаһанүүдые дамжадаг.

—Эдэ машинанууд колбаса хэлэгэй автоматическа томо шприцүүд гээшэ,—гэжэ нүхэр Федоренко бидэниие танилсуулна Нэгэ тиимэ машинын хажууда дүрбэн шамбай басагад яаралтайгаар ажалланад. Тэдэнэй хүдэлсэ бүхэниинь ямар нэгэн тусхай гуримай ёһоор хоорондоо холболдон, шүдэтэй дүрбэн шестерняануудай бэе бэеэ дахуулан хүдэлһэн шэнги болоно. Эдэ дүрбэн басагадай хубсаһан аб адлиханууд —сагаан халаадууд, марлева пуладууд.

Эдэ дүрбэн басагадай саала таладань, ханада «Эрхим шанарай бригада Бригадирынь Роговая Нина Петровна» гэһэн бэшэгтэй түмэр доска хадагдаһан байна. Иимэ хүндэтэ нэрэзэргые тус бригадада ССР Союзай мяха-һүнэй промышленностиин Министерство олгоо юм.

—Энэ машинада зургаан хүн хүдэлмэрилхэ ёһотой байгаа. Теэд манай Нина хани басагадтаяа хамта, тогтоогдоһон гуримые эбдээ юм. —гэжэ комсорг Федоренко энеэнэ.

—Эбдээшьегүйбди даа. Гансал бишыхан заһабари оруулаабди, — гээд Роговая ажаллажа байха зуураа, бидэнэр тээшэ халта харан энеэнэ.

Мүнөөдэрэй ажалай дүүрэһэн тухай сигнал бүхы корпус соо соностоно. Роговая машинаяа байлгана. Хэрэггүй болоһон гэдэһэ, татагдаһан мяха болон бусад хэрэгсэлнүүдые хуряан абана. Ажаллажа байһан газараа сэб сэбэрхэн болотор аршана, халуун уһаар угаанад. Тиигээд Роговая бидэниие бусад басагадтаяа танилсуулба.

—Лена Бородина.

—Ирина Ипатьева.

—Таисия Батурина.

Эдэ дүрбэн басагад сосиска хэхэ зуураа, үндэр бүтээсэтэ ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Тэдэнэй стахановска дүй дүршэлые комбинадай бүхы коллектив халаи абахые оролдоно. Тэдэнэрэй гурбаниинь комсомолецууд.

—Бидэнэр хэдэн минута болоод байхада Тантай хөөрэлдэхэ дүүрэн аргатай болохобди, — гээд, залуушуулай стахановска бригада душта орохоёо ошобо.

Колбасна цехын бухгалтериин комнато Эндэ хүн бүхэнэй үдэр үдэрэй ажалай дүнгүүдтэй танилсажа болоно. Бидэнэрые Нина Роговаягай бригадын показательнууд һонирхуулба Февраль һарын түрүүшын 11 үдэр соо тус бригада дунда жэшээгээр даалгабаряа 181 процент дүүргээ. Энэнь тэдэнэй бүхы һарын түсэбэй 86 процентнь байһан байна. Иимэ бэлэгтэйгээр РСФСР-эй ба БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудые залуушуулай тус бригада угтаа.

—Бидэнэр машинаар мяха татадаг (фарш бэлдэдэг) бригадатай мүрысэнэбди. Тэрэ бригадын бригадир Денисенко манай комбинадай суута стахановецуудай нэгэн юм. Энэ бригада үнгэрэгшэ 1950 он соо 648 тонно продукци үгөө. Эрхимээр хүдэлмэрилнэ даа, — гэжэ Нина Роговая тон ехэ омогорхолтойгоор хэлэнэ.

—Танайшье бригада баһал муу бэшээр ажаллана ха юм. Гансахан январь һара соо 75 тонно сэбэр продукци үгөөт. Фарш бэлэдхэхэ гээшэ ехэшье тиимэ хүшэр хүдэлмэри бэшэ юм. Тиимэһээнь Денисенкын ба Роговаягай бригадануудай амжалтанууд адли гээшэ, — гэжэ цехын бухгалтер хөөрэнэ.

—Хэтэрмэ ехээр бидэнээ магтанат. Манай амжалта үшөөл ехэ байжа болохоор гээшэ,—гэжэ Роговая хэлээд, бодолгото болон һууна.

Нина басаган магад таба зургаан жэлэй саадахи юумэ һанажашье болоо Магад, хойто саада жэл тухайдаашье бодолготожо болоо.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай дүүрэһэн 1945 он Мяха-консервын комбинадай дэргэдэхи ФЗО-гэй һургуулиие мэнэ һая дүүргэһэн Нина шприц машинын хажууда бэлэн ажалыень хэнэ. Уданшьегүй энэ ажалаа эрхимээр шудалжа, ондоо мэргэжэлнүүдтэ дадажа эхилнэ.

1946 ондо ленинскэ комсомолой зэргэдэ жагсажа, алдар соло асарха ажалай ёһотой мастер болохын түлөө Нина Роговая бүхы хүсэ шадалаа эршэдхэнэ. «Оролдоһон хүн һанаһандаа хэзээдэ хүрэдэг» гэжэ тэрэ мүнөө хэлэдэг заншалтай. Теэд, гансашье үгөөрөө хизаарладаг бэшэ юм, харин бодото хэрэгээрээ хододоо багалдаг.

—Үдэшын һургуулида һураха, политическэ эрдэмээ улам дээшэлүүлхэ зорилготойб, — гэжэ Нина Роговая өөрынгөө саашанхи түсэб тухай хэлэнэ.

Нина Роговая мүнөө 20 наһатай. Ниитын ба комсомольско организациин хүдэлмэридэ тон ехэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Улан-Удэ городой ажалшад тэрэниие горсоведэй депутадаар һунгаһан байна. Тиихэдэ болохоёо байгаа областной комсомольско конференциин делегат юм.

Иимэ эдир залуу стахановецууд Улан-Удын мяха-консервын комбинадта үдэр бүри олошорно. Роговаягай бригадынхид тус тустаа мүн лэ алдаршаһан стахановецууд юм.

—Бидэнэй һанал бодол, хүсэ шадал Эхэ һайхан оронойнгоо улам һалбарха, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай мандаха хэрэгтэ зорюулагдана, — гэжэ тэдэнэр нэгэн һаналаар мэдүүлнэ.

Д. Гунзынов.

Колхозоо иимээр хүтэлбэрилжэ болохогүй

(Колхозой тоосоото-һунгуулиин суглаанһаа)

Һаяхан Байкало-Кударын аймагай Корсаковска сельсоведэй «Коминтерн» колхоздо тоосоото-һунгуулиин суглаан болобо. Колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр А. Мосуров элидхэл хэбэ.

Тоосоото жал соо тус колхоз ажахын-политическэ кампаниунуудые (хабарай тарилга, ургаса хурьаалга ба бусад) унжагайруулдаг, хүдэлмэриинүүдэй график будуулигээр эбдэдэг байгаа. Хабарай тарилгын оройтожо хэгдэһэн ба агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай бэелүүлэгдээгүй дээрэһээ бага урғаса хуряагдаа. Тараа хуряалга мүн ла унжагайруулагдаһан ба поли дээрэ тараан ехээр гээгдэһэн байна. Колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй гэмээр ажалай жаяг зарһам һуларһан байха юм. Арбаад колхозниигудай ажалта үдэрэй минимум дүүргээгүй байбашье, ямаршье хэмжээн абтаагүй. Ажалай эмхидхэл тон һулаар табигданхай. Тиимэһээ колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй—правлениин түрүүлэгшэ Мосуровай, шалгалтын комиссиин түрүүлэгшэ Дархановай, бригадирнууд Уладаев, Гынеев, загаһа бариилгын бригадын бригадир Харжеев гэгшэдэй һамгад колхозно үйлэдбэридэ огто хабаададаггүй, тэрээгээрээ колхозниигуудта муу жэшээ харуулдаг байна.

Тэрэшэлэн зарим колхозниигуудай олоһон ажалта үдэрнүүд бэшэгдэнгүй, мартагдадаг байһа юм. Иимэ баримтанууд колхозно үйлэдбэридэ хохидол ушаруулдаг байна.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд, тусхайлбал бригадирнууд хүдөө ажахын артелиин Уставые өөһэдөө эбдэдэг байха юм. Тэдэнэр колхозой сабшалан дээрэһээ үмсэдөө үбһэ сабшадаг заншалтай.

1950 ондо гүрэндөө тараа, һү, загаһа ба бусад продуктнуудые тушааха түсэб дүүргэгдээгүй. Адуу мал үсхэбэрилхэ түсэб жэл бүри имагтал контрактаци хэлгээр дүүргэгдэдэг. Үнгэрэгшэ жэлэй турша соо аяар 70-аад мал үхэһэн байна. Оророной кампаниин хүтэлбэрилэгдэдэггүй, өөрөө бүтэхэдэ орхигдодог тула колхоздо олон толгой мал һубаһрна. Колхозой малажалые хүтэлбэрилэгшэ нүхэр М. Харжеев малажал хүгжөөлгын шухала хүдэлмэри болохо оророной кампанида анхаралаа хандуулдаггүй.

Колхоздо нэгэшье хэмжээ-ябуулга хаһа болзортоо дүүргэгдэнэгүй. Мүнөө хабарай тарилгада тон муугаар бэлэдхэжэ байна. Миин 9 плуг заһагдаһан байха юм. Тиихэдэ ажал хэжэ шадаха 140 колхозниигуудай 75 процентһэ дээшэ бэшэнь колхозойнгоо үйлэдбэридэ хабаададаг, бэшэниинь өлдэб шалтагаанаар ажалһаа зайсадаг байна.

Гадна, зарим колхозниигууд колхоздоо тон ехэ үритэй болонхой. Жэшээнь, колхозник нүхэр Тапханов колхоздоо аяар 5000 түхэриг үритэй аад, тэрэнээ бусаадаггүй.

Суглаан дээрэ үгэ хэлэһэн колхозниигууд колхозой правлениин ба шалгалтын комиссиин хүдэлмэриие эрид шүүмжэлбэ. Хамтын суглаан тоосоото элидхэл тушаа зохихо шиидхэбэри абаһан ба колхозой правлениин, шалгалтын комиссиин хүдэлмэриие эрид һайжаруулха хэмжээнүүдые хараалһан байна.

И. Байкальский.

„Майн 1" колхоз малай үбэлжэлгые муугаар эмхидхээ

Иволгын аймагай «Майн 1» колхоз малай үбэлжэлгые хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байна. Үнгэрэхэдөө энэ колхозой малайнь үбэлэй байрануудай мүнөө хүрэтэр заһабарилагдаагүй байха юм. Байрануудай соо ороходо, эндэ тэндэһээнь һалхин һүүежэ байдаг. Хүйтэн байра соо, муу дэбисхэр дээрэ хоноһон малынь дааража, үбшэлжэ, мүн үхэжэ захалаа.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тусхай бригада энэ колхоздо ошожо, малай үбэлжэлгын хэдэн ехэ дутуунуудые элирүүлээ. Олон залуу малнуудай үбшэлжэ байбашье, колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Загузин) тэдэниие элүүр малһаа илгаха тухай һанаагаа огто табяагүй. Тэрээнһээ гадна, колхозой ветфельдшер нүхэр П. Калаганский үбшэлэн мал аргалжа эхилээдүй, энээн тухай мүн колхозой правлениидэ анхаралаа табинагүй.

Колхоздо тэжээл элбэг байбашье, гамгүйгөөр хэрэглэгдэнэ. Намар малдаа яслинуудые барихадаа ехэ уйтанаар ба набтараар бариһан байгаа. Тиимэһээ шадалтай үхэрнүүдынь ахирнуудаа түрижэрхёод, бүхэли һүниндөө яслияа эзэлээд хонодог байба. Яслинуудай барилгада колхоз 4 мянган түхэриг гаргашалһан байха юм. Тээд, мүнөө яслинуудаа эбдэжэ, үбһэ тэжээлээ малайнгаа хүл доро хаяжа үгэдэг болоо. Иигэжэ, малнуудынь тэжээлэйнгээ ехэнхи хубиие гэшхэжэ, хог болгожо байна. Үбһэ тэжээл шэрэлгэ тон муугаар эмхидхэгдэнхэй. Малынь ехэнхидээ үбһэгүй хонодог. Колхоз оройдоо һолоомогүй юм.

Тус колхоз ожорһоор элбэг нуурнуудай шадар һууриженхай гэбэшье, малынь хэбтэригүй, сэбдэг хүйтэн газар дээрэ хононо. Хэрбээ колхозой правлени 2—3 хүниие ожорһо сабшалгада гаргаа һаань, тэдэнь малдаа һара соо дэбдижэ хүрэхэ ожорһо суглуулжа шадаха байгаа. Энэ хэрэгтэ хэншье анхаралаа табяагүй. Мүн һаалгадаг үнеэдынь модон шалатай байрада байбашье, дороо дэбисхэргүй, шэбхэдээ сэбдэгшэнэйн хүйтэн палаахаа дээрэ хононо.

Тэрэшэлэн гахайнуудынь тон муу харууһатай. Тэдэнэй байдаг сарай хушалтагүй юм. Иимэ байрада байжа, дааранһан зүдэрһэн гахайнуудынь үхэжэ эхилээ. Поршоонхонуудынь бүришье муугаар харууһалагдана.

Гадна, эбэртэ бодо малда уһалуурин муугаар эмхидхэгдэһэн дээрэһээ малнуудынь газаагуурaа саһа мэрэжэ ябадаг. 200 метрын газарта нуурай байбашье, малаа үдэртөө 2—3 дахин уһалхын орондо, оройдоо нэгэ уһалдаг байна. Байрануудай яһала бии байбашье, малнуудынь нэгэ байрада олоороо оруулагдажа, унтаридаа хүсэд амарнагүй.

Тус колхоздо малай үбэлжэлгын талаар иимэ ехэ дутагдалнуудай байбашье, аймагай зооветеринарна хүдэлмэрилэгшэд мүнөө үбэлдөө нэгэшье дахин эндэ ерээгүйнь гайхалтай юм. Гадна, колхозой партиина организаци малшадайнгаа дунда ниитэ-хүмүүжүүлгын ямаршье хүдэлмэри ябуулнагүй. Үбэлжэлгын үе соо малаа хайшан гэжэ харууһалха тухай темээр малшадай дунда нэгэшье хөөрэлдөөн үнгэргэгдөөгүй, мүн «дайшалхы хуудаһанууд» гаргагдаагүй. Гурульбын сельсоведэй хүдэлмэрилэгшэд хажуудаа иимэ юумэнэй болоно байхада ямаршье анхарал табинагүй, һанаа амар һууна.

Малаа дэбисхэрээр хангахын тула ожорһо суглуулха, байрануудаа түргэн дулаалха, малаа булэг булэгөөрнь таһалха, малшадай дунда агитационно-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, тэдэнэй ажабайдалай эрилтые дүүрэнээр хангаха гээшэ тус колхозой правлениин ба парторганизациин мүнөөдэрэй шухалын шухала зорилго мүн.

Д. Колмаков.

Һурагшадай булан

Отличнаар һурахаб

Нэгэдэхи классһаа эхилээд мүнөө хүрэтэр городой хүбүүдэй № 1 дунда һургуулида һуража ябанаб. Һургуулида орохо сагаа ехээр хүлеэжэ ядагша һэм. Һургуулида ороһон үдэрөө һанахадам ехэ һонииншье, һайханшье агша.

Һургуулида ороһон түрүүшын үдэрһөө эхилээд, мүнөө болотор хододоо отлично сэгнэлтэтэйгээр һуража ябанаб. Энэ һуралсалай жэлэй нэгэдэхи хахадые мүн лэ отличнаар дүүргэбэ. Гансахан лэ физкультураар гранат шэдэхэдээ «4» гэһэн сэгнэлтэ абаа һэм.

Эрхимээр һуралсахада юун хэрэгтэйб гэхэдэ, урогтоо тон ханамжатай байжа, багшын хэлэһэниие һайнаар ойлгоод, гэртээ үгтэһэн даабаринуудые үнэн сэхээр дүүргэхэ хэрэгтэй. Мүн сагаа зүбөөр хубаарилха шухала. Би хоёрдохи халаанда һуранаб. Үдэшэлэн һургуулиһаа ерээд, даабаринуудаа дүүргэдэгби. Хэрбээ математикаар хатуу задачанууд үдэшэ бодожо ядаа һаа, үглөөгүүр бодоходо бэлэн байдаг. Удаань бэшэ даабаринуудаа дүүргээд, нэгэ хэды наадаад, гэртээ юумэ хэлсэдэгби. Һүүлээрнь һургуулидаа ошоходо бүхы предмедүүд соо намда арифметикэ бэрхэшээлтэй байдаг. Тиимэһээ энэ предмедтээ ехэ анхарал хандуулнаб.

Һуралсалһаа гадуур кружогуудай хүдэлмэридэ хабаададагби. 2-дохи классһаа эхилжэ, шатарай кружогто ябанаб, мүн пионернүүдэй ордоной дэргэдэхи эдир уран зурагшадай кружогто хабаадалсанаб. Эдиршүүлдэ ба хүбүүдтэ зорюулһан советскэ уранзохёолоор олон номуудые уншааб. «Пионерская правда» захижа уншадагби.

Һуралсалай жэлэй хоёрдохи хахадынь мүнөө ябажа байна. Жэлэй эсэстэ болохо шалгалтада мүнөөнһөө бэлэдхэжэ эхилээб. Үзэһэн материалнуудаа мүнөө хаража, ун. шажа байнаб. Энэ һуралсалай жэлые урда жэлнүүдһээ эрхидэл адли отличнаар дүүргэхын тулада бүхы шадалаараа оролдохоб.

Коля Архинчеев, Улан-Удэ городой хүбүүдэй № 1 һургуулиин 5-дахи классай һурагша.

КЯХТЫН ОРОД ДУНДА ҺУРГУУЛИДА

Һурагшад-уншагшадай конференци

Сталинска шангай лауреат Василий Ажаевай «Москваһаа холо» гэжэ романаарород дунда һургуулиин һурагшад-уншагшадай конференци үнгэргэгдэбэ. Энэ конференцидэ 100 гаран һурагшад хабаадалсаа.

Һурагшад Галина Чепкина, Александр Василенко ба бусад үгэ хэлэжэ, тус романай идейнэ үндэр удхатайе тэмдэглэбэ.

Кружогуудай хүдэлмэри

Тус һургуулида уранһайханай, литературна, фузкультурна кружогууд хүдэлмэрилнэ. Эдэ кружогуудай хүдэлмэри һайнаар табигданхай. Ород хэлэнэй ба литературын багша Клара Николаевна Кравцова литературна кружогые хүтэлбэрилнэ. Тус кружогойхид В. Ажаевай «Москваһаа холо», Н. Козловой «Крымскэ подпольедо» В. Поповой «Булад ба шлак» гэһэн зохёолнуудые уншаад, зүбшэн хэлсээ.

Уранһайханай самодеятельностиин кружогойхид суббото бүхэндэ һурагшадтаа концерт харуулдаг юм.

Һурагшадай дунда физкультура ба спортын хүдэлмэри муу бэшээр табигданхай. Хүнгэн атлетикын, гимнастикын ба акробадуудай кружогууд хүдэлмэрилнэ. Һурагшад энээнһээ гадна, мэргэн бүудалгада һурана. Һургуулиин директор (директор Андрей Федорович Герасимов) ба педагогическа коллектив эдэ кружогуудай хүдэлмэридэ ехэ анхарал хандуулжа, бодото туһаламжа хүргэдэг байна.

В. Жигжитов.

Инструктивна зүблөөн болобо

Политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын гэшүүдэй аймагай зүблөөн Ново-Селенгинскэдэ һаяхан үнгэргэгдэбэ. Энээндэ обществын 20 гэшүүд ба гэшүүд-мүрысэгшэд хабаадаа.

Республиканска обществын болото гэшүүн нүхэр Жеребко уласхоорондын байдал тухай инструктивна элидхэл хэдэ хэлээ. Обществын гэшүүд болбол колхозуудаар ба МТС-үүдээр ябажа, бурятмонгол хэлэн дээрэ лекци ба элидхэлнүүдые хэлэхэ юм.

В. Бадашкеев.

Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан

Һаяхан Городской районой худалдаа наймаанай организацинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан болоо. Эндэ «районой худалдаа наймаанай ба нниигын эдеэ хоолой предприятинуудай 1950 ондо эд бараанай эрьесын түсэбые дүүргэһэн дүнгүүд ба 1951 оной зорилгонууд» тухай асуудалаар БМАССР-эй худалдаа наймаанай Министрын орлогшо нүхэр В. С. Окунев элидхэл хэбэ.

Тус суглаан хадаа эдеэ хоолой ба промышленна эд бараанай үнэ сэнгэй 3-дахяа хямдаруулагдаһанһаа хойшо олохон предприятинууд (гастроном, универмаг, № 12 чайна болон бусад) социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, эд бараанай эрьесын түсэбүүдэ амжалтатайгаар дүүргэһэн ба шанарынь һайжаруулһан байна гэжэ тэмдэглэв.

Үнгэрэгшэ жэлдэ район дотор түсэбһөө гадуур 1 миллион шахуу түхэригэй алмалта хэгдэһэн, 14 магазин, киоск ба павильонууд намэгдэжэ шэнээр нээгдэһэн байха юм.

Гэхэ зуура, 1950 оной эд бараанай эрьесын түсэб районоороо 99.8 процент дүүргэгдэһэн байгаа.

Я. А. Малик ООН-эй Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшэдэ бэшэг эльгээбэ

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 20. (ТАСС). ООН-дохи СССР-эй түлөөлэгшэ Я. А. Малик февралиин 16-да ООН-эй Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшэдэ бэшэг эльгээбэ, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Һаяхан ООН-эй дэргэдэхи СССР-эй түлөөлэгшэ хадаа түрэлхидэйнь зүбшөөлгүйгөөр греческэ үхибүүдые Югославиһаа Греци руу эльгээхэ ябадал эсэргүү протестын иимэ хоёр телеграммые Будапештһаа абаа.

1. «Венгерскэ арадай республикада ажаһуудаг ба энэ мэдүүлгэдэ гараа табиһан греческэ зугадамал хүнүүд бидэнэр Югославида байгаа үхибүүдэй түрэлхидынь гээшэбди. Үхибүүдыемнай бидэнэртэ бусаан үгэхэ тухай югославска улаан хэрээһэнэй эмхидэ бидэнэй олон удаа хандажа гуйһан болобошье, энэ талаар мүнөө хүрэтэр юушье хэгдээгүй байхаһаа гадна, тэдэ үхибүүдые Греци руу эльгээхэ зорилгоор хэгдэжэ байгаа жагшүүритэ муухай ябуулга тухай сошордон мэдэжэ абаабди. Германос Трифонидис ба Евангелие Маркопулу гэжэ үхибүүдтэ тиимэ байдал тохёолдо, тэдэнэй түрэлхид арадай демократиин оронуудта ажаһуудаг юм. Улаан хэрээһэнэй шведскэ обществын туһаламжатайгаар үшөө 1200 үхибүүдые афинска монархо-фашистнуудта дамжуулан үгэхөөр хараалагдана. Бидэнэр эгээн эридээр протест мэдүүлнэбди, энэ хоорто муухай ябуулгада шведскэ улаан хэрээһые ба югославска правительствые гэмнэнэбди. Энэ гэмтэ ябуулгын бэелүүлэгдэхэгүйн ба үхибүүдыемнай түрэлхид бидэнэртэ дары эльгээхэ ябадал туйлахын тула хамааралсыт гэжэ гуйнабди.

Гар табиһан түрэлхид: Агирис Лазаропулос, Георгос Ксантопулос, Тамара Ксантопулос, Никос Пулиос, Яннис Симицис, Яннис Вассилиу, Ставрос Петропулос, Георгиос Цапанос, Трайкос Манос, Триандафулиа Велианиди, Яннис Зионтос, Георгиос Даудис, Никос Карацореас, Леонидас Карудис, Георгиос Алеку, Евдоксия Георпу, Еверпи Георпу, Лазарос Бориаксис, Лазарос Ралис, Атанасиос Наос, Мари Хасу, Буйояс Стериу».

2. «Венгерскэ арадай республикада ажаһуудаг греческэ зугадамал хүнүүд бидэнэр Югославида байгаа манай үхибүүдтэ хамаатай энэ мэдүүлгэдэ гар табяабди. Үхибүүдыемнай бидэнэртэ бусаан үгэхэ тухай югославска улаан хэрээһэндэ бидэнэй нэгэтэбэшэ хандаһан байгаабди. Гэбэшье, манай үхибүүд манда бусаагдан үгтөөгүй байхаһаа гадна, манай үхибүүдые монархо-фашистска Греци руу эльгээхэ зорилгоор ябуулгануд хэгдэжэ байһые гэжэ бидэнэр эбүүрхэн мэдэжэ абаабди. Арадай демократиин оронуудта ажаһуудаг түрэлхидтэй Германос Трифонидис ба Евангелие Маркопулу гэжэ үхибүүд афинска монархо-фашистнуудай гарта оронхой байна. Энэнь багадаад, шведскэ улаан хэрээһэнэй дамжуулан үшөө 1200 үхибүүдые монархо-фашистнуудта үгэхөөр бэлэдхэжэ байна.

Югославска правительствын ба шведскэ улаан хэрээһэнэй энэ жэгшүүритэ муухай актда эсэргүү протестые эгээн эридээр мэдүүлнэбди.

Энэ гэмтэ актын бэелүүлэгдэхэгүйн ба үхибүүдыемнай түрэлхид бидэнэртэ бусаан үгэхэ ябадал түргөөр туйлахын тула хамааралсыетнай гуйнабди. Гар табиһан түрэлхид: Космас Марку, Атина Кириакопулу, Костас Топис, Зойца Вавица, Кураца Сойкари, Елени Кирзанопулу, Анастасия Иоаниди, Периклес Телидис, Димитриос Константинидис, Костас Антонопулос, Филипу Элефтерия, София Кунела, Яннис Бецис, Анастасис Сиоптас, Томас Пантос, Комсас Кириазопулос».

Энэ бэшэгые Генеральна Ассамблейн документ болгон хэблэжэ, ООН-эй дэргэдэхи тэрэнэй делегацинуудта эльгээхэ гэһэн гуйлтатайгаар Я. А. Малик Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшэдэ хандаба.

Профсоюзнуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин Гүйсэдхэхэ бюрогой онсо сесси

ВАРШАВА, февралиин 20. (ТАСС). Профсоюзнуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин (ВФП) Гүйсэдхэхэ бюрогой онсо сесси мүнөөдэр Варшавада нээгдэбэ. Польско профсоюзна хүдэлмэрилэгшэдэй хүтэлбэрилхы ажал-ябуулгална, варшавска предприятинуудай ажалай түрүүшүүл Гүйсэдхэхэ бюрогой гэшүүдтэй хамта сессиин нээгдэхэдэ байлсаа.

Профсоюзнуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин түрүүлэгшэ Ди Витторио сесси нээбэ. Американска империалистнуудай захиралтаар Францийн территори дээрэ Профсоюзнуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин ажалябуулгые хориһон французска правительстводо дай үүдхэгшэдэй зарсань байһанаа үшөө дахин харуулаа гэжэ Ди Витторио тэмдэглэбэ. Французска правительствын шиидхэбэри бүхы оронуудай хүдэлмэрилэгшэн ангида эсэргүү, ВФП-гэй составта ородог ажалай Бүгэдэниитын конфедерацида нэгэдэһэн Франциин ажалша олониитэдэ эсэргүү шэглүүлэгдэһэн байна. Федерацида халдан добтолго хадаа дэлхэйн гурбадахи дайнда империалистнуудай юрэнхы бэлэдхэлэй хубинь мүн.

Бидэнэр илангаяа эб найрамдалай асуудалнуудаар ажал-ябуулгаяа эдэбхитэй болгохо ёһотойбди гэжэ Ди Витторио хэлэбэ.

Профсоюзнуудай Бүхэдэлхэйн Федерациин хаана, ямар условинуудта хүдэлмэрилхэ байһанһаа дулдыдангүйгөөр, тэрэ хадаа эб найрамдалай болон прогрессэй түлөө тэмсэлдэ ажалша олониитые эльгүүлхэ үргэлжэлхэ байна гэжэ Ди Витторио мэдүүлбэ.

ВФП-гэй Гүйсэдхэхэ бюрогой үмэнэһөө, Ди Витторио империалистнуудта хүсэд сохилтонуудые хэжэ байгаа героическа корейскэ арадые амаршалаа.

ВФП-гэй ажал-ябуулгашад хүн түрэлтэнэй сүлөөрэлгын түлөө, эб найрамдалай түлөө, ажалша олониитын илалтын түлөө тэмсэлдэ бүхы хүсэеэ үгэхөөр бэлэн байна.

Тэрэнэй һүүлээр Польшын профсоюзнуудай Центральна Соведэй түрүүлэгшэ Виктор Клосевич сессидэ хабаадагшадые үнэн зүрхэнһөө амаршалжа зууралаа, Варшавые өөрынгөө байдаг газар болгохынь Профсоюзнуудай Бүхэдэлхэйн Федерацида дурадхаба.

ВФП-гэй генеральна секретарь Луй Сайян иимэ дурадханайнь түлөө польско профсоюзнуудта баярхалан хүргөө.

Энээгээр ВФП-гэй Гүйсэдхэхэ бюрогой нээгдэхэн заседани дүүрэбэ.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй сесси нээгдээ

БЕРЛИН, февралиин 21. (ТАСС). Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй нэгэдэхи сесси мүнөөдэр Берлиндэ баярай оршон байдалда нээгдэбэ.

Соведэй сесси Женевэдэ болохо ёһотой байһаниинь мэдээжэ. Эб найрамдал хамгаалгын хүдэлөөнэй үргэн далайсаһаа айжа сошордоһон, дай үүдхэгшэ американо-английскэ эрхэтэдүүд эб найрамдалай тала баригшадай зам дээрэ һаад хэхын тула бүхы шадалаараа оролдоно. Тиимэһээ, швейцарска федеральна засагаархид эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй сесси Женевэдэ үнгэргэхые зүбшөөгүй.

Бүгэдэниитын эб найрамдал хамгаалгын замууд ба арга хэрэгсэлнүүд тухай үнэн сэдьхэлтэ хүнүүдэй хэлсэхэ ябадалдань империалистнүүдэй шамшалгын һэдэлгэнүүд һаад хэжэ шадахагүй. Германска демократическа республикын правительство эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гэшүүдэй үмэнэ үүдээ баяртайгаар нээжэ үгөө. Сесси Берлиндэ зарлагдаба.

Берлиндэ һайндэр боложо байна. Делегадуудай ерэһэн аэродром, вокзал, городой улицанууд Германска демократическа республикын тугуудаар ба эб найрамдалай тала баригшадай түгэс хүсэлтэ хүдэлөөндэ ороһон арадуудтай гүрэнүүдэй тугуудаар шэмэглэгдэнхэй байна.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Корейскэ арадай демократическа республ[...] Арадай армиин Гла[...] командованиин мэдээ

ПХЕНЬЯН, февралиин [...] (ТАСС). Корейскэ арадай демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин [...]лиин 20-до иигэжэ мэдээсэбэ:

Арадай армиин частьнууд [...] дай һайндуратанай частьнууд хамтадаа фронтын бүхы [...] гууд дээрэ һайн позицинууд [...] хөөр барин, байлдаануудые үргэлжэлнөөр.

Сеульска шэглэлдэ [...] армиин частьнууд январиин [...] февралиин 17 хүрэтэр [...] 38 самолёдые буудан унагаа[...]

ПХЕНЬЯН, февралиин [...] (ТАСС). Фронтын бүхы уча[...] дээрэ Арадай армиин частьну[...] Хитадай һайндуратан дайс[...] хилтонуудые хэжэ үргэлж[...] гэжэ Корейскэ арадай-демо[...]ческа республикын Арадай [...]миин Главна командовани [...] дэр мэдээсэбэ.

* * *

ПХЕНЬЯН, февралиин [...] (ТАСС). Пхенчханай (Хейсэн) тээ, зүүн-урда Арадай армиин [...] гууд лисынмановска 7-дохи [...] дахи дивизинүүдэй частьнууд [...] ехэхэн гээлтэ хоролто[...] ушаруулаа гэжэ Корейскэ арадай демократическа республикын [...]дай армиин Главна команд[...] февралиин 22-то мэдээсэб[...] байлдаануудта Арадай [...] частьнууд дайсанай 320 солд[...] ба офицернүүдые алаһан, [...] туулһан, 100 гаран хүниие [...] абаһан байна. Трофейһ[...] буунууд, пулемёдууд, танк б[...] буунууд, винтовконууд ба [...] зүйлнүүд абтаа.

Сеульска шэглэлдэ, Арадай [...] миин частьнууд февралиин [...] ба 21-нэй хоёр үдэр болоһон [...] дааннуудта дайсанай 6 танкые [...] хэбэ.

Эб найрамдалай тал[...] баригшад Вашингтон [...] поход хэхэнь

ВАШИНГТОН, февралиин [...] (ТАСС). Мартын 1-дэ Вашингтон руу эб найрамдалай тала [...] шадай хэхээр байгаа походто [...] шарамдуулан, 65 элитэ [...] сивнэ ажал-ябуулгашад, тэр[...] до профсоюзна ба тараашад [...] ганһзацинуудай хүтэлбэрилэ[...] эрдэмтэд ба урансохёолшо[...] толилоо, «эб найрамдал т[...] хы американецуудай ариу[...] байһанда сенаторнуудай, т[...] тэдэй палатын гэшүүдэй ба [...] зидентын этигэхын тула [...] ходто хабаадахаень ардые [...]лаа.

Уранһайханай самодеятельностиин республиканска харалга эхилээ

Хүдэлмэришэдэй ба албахан[...] дай уранһайханай самоде[...] ностиин коллективүүдэй респ[...] канска харалга Улан-Удэдэ ф[...] лиин 22-то эхилбэ.

Профсоюзнуудай областной С[...] дэй түрүүлэгшэ нүхэр Мо[...] тус харалгые нээгээ.

Түрүүшын үдэр Улан-Удэ[...] дой, Кяхтын, Бичурын, Мух[...] бэрэй аймагуудай коллекти[...] наадаһан байна.

ВЛКСМ-эй Бурят-Монгол[...] XV Областной конферен[...] делегадуудай анхарал[...]

ВЛКСМ-эй XV областной [...] ференци Соведүүдэй хоёрдохи [...] шан соо мүнөөдэр, үдэшын 8 [...] та нээгдэхэ байна.

Соведүүдэй Байшангай № 2 [...] соо делегадуудые регис[...] цилга болохо байна. № 3 [...] телефоноор справкануудые а[...] да болоно.

ВЛКСМ-эй обко[...]

Харюусалгата редакт[...] Б. А. ОЧИРО[...]

Адрес редакции г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85 отв. секретаря—3-23 Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—03538. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10 000